

فوائد العقول

کازیر

تألیف

ملا عبد الکریم مدرس
در شرح منظومہ

فوائد

از مؤلفان علامہ زمانہ
عبد الرحیم معدومی مشہور بہ مولوی
نور اللہ رومی
در علم عقاید

باضمیمہ حواشی و تعلیقات
مولوی و شیخ سلیم و حاج شیخ احمد عثمانی

نور اللہ رومی
بضاد، ۱۴۱۶ھ - ۱۹۹۵ء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

که حمد او بود بر جمله واجب
ز بالا و ز پستی غیب مشهود
بود شامل به حال کائناتش
همه تسبیح و تکبیر است و تمجید
به حق غیر از خدای پاک محمود
مرا جز خالق جمله حقایق
به جز آن ذات حی قیوم واجب
ورا امکان خلاقى نباشد
شود حاصل مرا موضوع توحید
همه تمجید در علو صفاتش
سوايش ممکن و مخلوق خلاق
ازان تمجید تسبیحش بیاید
مرا ریبی در این حالت نشاید
مرا از زحمتش نعمت سرآمد
نهد رهرو درانجا پنجه پایى
نه ذاتی و نه عقلی خیالی
قدم هر جا نهد از صنعت او است
چه مشهود و چه غیب (الله اعلم)

به نام نامی آن ذات واجب
ز جود او وجود جمله موجود
فیوضات و تجلیات ذاتش
زبان حال و قال جمله توحید
که گوید (لا اله) نیست معبود
چرا؟ چون نیست کس معبود لایق
چرا؟ چون نیست خالق در مراتب
کسی در ذات خود واجب نباشد
به این سه مرتبه کردیم تعدید
همین توحید شایان شد به ذاتش
پس او واجب بود تنها (بالاطلاق)
پس از توحید تمجیدش برآید
که هر عیبی بود او را نباید
همانچه آمد از حکمت در آمد
در امکان وقوعی نیست جایی
همان امکان کند سلبش غزالی
بهر جا بنگرد دل نعمت او است
سراسر نعمت آمد جمله عالم

حدوث جمله از آذر ذات است
 پس این عالم همه کون و مکانش
 به سمع سر نیاید صوت تسبیح
 به سمع عارفان زو در درون شد
 همانا ذکر حق در ضم و کسرش
 نه کس در معرفت حقش توانست

نه کس در طاعتش حقش توان جست
 و زاین رو (ما عرفناك) بفرمود
 مرا کافی بود در حق واجب

* * *

ز عتقی در دل بیدار باشد
 همان کاری که باشد در رضایش
 همان کاری که طبق پیروی باد
 درود بی نهایت بر روانش
 نظام رهبر و یاران ذاتش
 که تخم دین فشانند بی عالم
 همان یاران که از تعلیم ایشان
 امامان هدی در فقه احکام
 همه در دل امانت کرده پیشه
 امانت را حمایت کرده در دل
 یکایک مقتبس از نور اقدس
 رسیدی پایه یاران به قمه
 ز قرن دوم و سوم ز ابرار
 به هر قرنی تماشا مینمایی
 به الهام خدا گشتند اقسام

همان عقلی که یار کار باشد
 به ایمان و به اخلاص خدایش
 به حق اندر نظام رهبری باد
 رسیده تا روان پیروانش
 فداکاران اخلاق و صفاتش
 به خون خود رساندندی به آدم
 امامان سلف خود یافته شان
 امامان عقاید بهر اسلام
 ضلالت را برون کرده ز ریشه
 رسانیدند بار خود به منزل
 ز نور سینه شاه مقدس
 به حکم نص (کنتم خیر امه)
 برو (خیر القرون) پیش خود آر
 چراغی بود بهر رهنمایی
 ز اقسام سپاه نصر اسلام

یکم بودی منبر بهر فرآن
محدث قستی بودند در کار
گروهی کار در تنویر دل بود
گروهی در اصول فقه و احکام
مپرس از عالمان با عنایت
همان علمی که نافع بود در دین
از آنها (مولوی) اهل ولا بود
به نظم آورد سه شعر جلیله
دوم کردی که انشاید به مردی
سوم در فارسی چون مثنوی بود
گلستانی ز ریحان و روائح
به توفیق خدا خود فتح کردم
(فضیله) نام شرح او (وسیله)
دوم چون نام او بودی (عقیده)
که يك قصه ز وصف او عیان بود
ز شرح این صفت با عین موصوف
همان قصه همین است ای برادر
پس از تألیف این منظومه خویش
نهادی پیش پیرخویش (عثمان)

بس از عرضش به آن حضرت بفرمود

رضاندم نه زان ایات معدود

به این مژده (عقیده) کرد نامش   نموده وصف (مرضیه) ختامش

* * *

به شرح فارسی رقتم به میدان
(فوائد) نام شرحش شد به میزان
کند اسمش به مدلولش مطابق

چو از الطاف ذات حی منان
چو بهر آن (فوائد) بود عنوان
تمنا دارم از الطاف خالق

* * *

رسیده چون به دل مفتاح فتحش
به (بسم الله) شد بدء کلامش

در اینجا میکنم آغاز شرحش
تبرک خواسته ناظم ز نامش

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد

آنکه کس باطن نام آید شربت ماریت قادم آید

کشمیرین نام کو حله ایما بظرف نامی تو را سف

عید سگاف

صدیقه انیسار عقد

صفا آنکه شاکه صفا

سنگ سبزه و اذنه الرحیم

مس و پد سگاف زار رضا

عروق لغزین و پیکر خود

چودر سبزه چیز نیست

چودر سبزه در شل حله

کمی که در سن شنبه چوب رانگوش دره کویت این

مرفی آنکه طراز طی خوش لبه لکمه لفظ حکم

دو کسب سگاف سگاف سگاف

دراکه مشبه کوبان بز نام سخن و سخن داننده اعلم

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد

زبده عقیده خلاصه کلام

هر خرقه بر روی بدن بر سر

چاکه در آن خیال بدی سینه

تو که در عرق سگاف سگاف

ده سگاف فوله وک

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد